Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 114 WEDNESDAY, JUNE 17, 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 17-го ЧЕРВНЯ 1998 р. Ч. 114 РІК CV

Закінчилася зустріч міністрів оборони України і НАТО

Брюссель (УНІАР). — Перетворити з допомогою НАТО Яворівський військовий полігон на Львівщині на міжнародну тренувальну військову базу для навчань українських вояків та військ НАТО запропонував перший заступник міністра оборони генерал-полковник Іван Біжан, який очолив українську делегацію, що взяла участь у засіданні спільної комісії Україна-НАТО.

Це було перше засідання цієї комісії на рівні міністрів оборони. Вибір між Україною та Македонією, де також пропонується створити таку міжнародну базу, Північно-атлантичний оборонний союз зробить у жовтні цього року.

Л. Кучма стурбований ситуацією у Верховній Раді

АСТАНА, Казахстан (УНІАР). — "Мене надзвичайно турбує ситуація, що склалася у Верховній Раді," — сказав Президент України Леонід Кучма у розмові з журналістами в Астані.

Водночас Президент відкинув твердження, що він нібито плянує якісь заходи впливу на парламент з метою прискорення обрання голови. "Депутати самі зрозуміли, що затягувати далі це питання нікуди," — зауважив він.

І все ж необрання голови Верховної Ради України Л. Кучма назвав проблемою, яка стосується національної безпеки України.

Міністер Естонії відвідав Україну

Київ (УНІАР). — Міністер закордонних справ Естонії Томас Гендрік Ільвес, який 12-го червня відвідав Україну, під час зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою сказав, що Естонія готова взяти участь у фінансуванні нафтотерміналу в Одесі й зацікавлена також у спорудженні переправи пороном на Чорному морі.

Зі свого боку Л. Кучма підкреслив, що Україна зацікавлена в активізації співпраці з Радою країн Балтійського моря, особливо наголосивши на ідеї об'єднання транспортовими коридорами регіонів Чорного, Балтійського і Каспійського морів.

Крім того Л. Кучма і Т. Гендрік Ільвес детально розглянули стан двосторонніх відносин. Підкреслювалося, що останнім часом помітно активізувалася економічна співпраця, зорієнтована на спільну виробничу діяльність.

Характерною рисою економічних відносин між Україною та Естонією названо перехід від торговельних операцій до розвитку виробничої діяльности, активізації фінансових секторів.

Міністер закордонних справ Естонії відбув до Запоріжжя, для участи у відкритті молокозаводу, спорудженого за допомогою естонських інвестицій.

За інформацією Міністерства Закордонних Справ України, у червні група українських фахівців відвідає Таллін і Гельсінкі, щоб ознайомитися з інтеграційним досвідом Естонії та її підготовою до членства в Европейському союзі.

Угода про вільну торгівлю між Україною та Естонією є сучасною і має вибуховий характер, зазначив на зустрічі з журналістами Міністер Естонії Т. Г.Ільвес після зустрічі з міністром закордонних справ України Борисом Тарасюком 13-го червня. За словами Т. Г. Ільвеса, північні країни, зокрема, Швеція та Фінляндія, також мають бажання вкладати в економіку України свої гроші. Б. Тарасюк зазначив, що 34 угоди між Україною та Естонією створили міцні зв'язки і ґрунтовну правну базу для взаємин на якісно новому рівні.

Шахтарі хочуть платень, а не запевнень

Київ. — Прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко заявив, що „Уряд вирішив практично всі проблеми шахтарів", повідомила 13-го червня УНІАР. Однак страйк гірників, який почався на початку травня, далі триває.

Виступаючи на пресконференції після поїздки по Чернівецькій області, прем'єр сказав, що Уряд стовідсотково розрахується з шахтарями за останні п'ять місяців. У невиплаті платень винні, за словами В. Пустовойтенка, керівники підприємств, які „не займаються або займаються незадовільно збутом у вугільній промисловості енергетичного вугілля, коксівного вугілля", над чим працюють виключно посередники. „І з тими шахтарями, які страйкують, ми вчора підписали угоду, протокол повністю узгоджений, — заявив він. — Так що я надіюсь, що все таки в найближчі дні шахтарі всі підуть працювати і будуть працювати".

Як уже інформовано, понад 1,000 гірників з Павлограду на Дніпропетровщині пішки прийшли до Києва вимагати виплати платень. 13-го червня лідер Незалежної Профспілки Гірників України Михайло Волинець на зустрічі з прем'єром вимагав перерахувати павлоградським шахтарям 30 млн. гривень з кредиту Національного Банку України. Гірники поїдуть з Києва тільки тоді, як отримають три чверті платень, сказав він.

Тим часом перший віцепрем'єр Анатолій Голубченко сказав, що Уряд не вживатиме додаткових заходів у зв'язку з перебуванням павлоградських шахтарів у Києві. За його словами, Кабінет Міністрів чекатиме, поки Верховна Рада перегляне бюджет на цей рік, збільшить дотацію шахтарям на 600 млн. гривень і задовольнить державне замовлення на вугілля.

Підписано поправки до українсько-американської військової угоди

Київ (УНІАР). — 12-го червня підписано поправки до угод між Міністерством Оборони України та Департаментом оборони ЗСА які передбачають додаткове фінансування основних напрямків програми ліквідації стратегічної ядерної зброї та інфраструктури зброї масового знищення, що розрахована на три роки.

Завдяки поправкам додатково буде виділено 76.6 млн. дол. Амбасадор ЗСА в Україні Стівен Пайфер зазначив під час пресконференції, що його країна вже надала Києву понад 300 млн. дол. Нові надходження мають бути спрямовані на перевишкіл персоналу, який звільняється, для конверсії підприємств військово-промислового комплексу, а також для встановлення системи контролі з метою запобігання розповсюдження зброї масового знищення в Україні.

Загальна сума допомоги ЗСА в здійсненні програми тепер становитиме 690 млн. дол.

З'їзд соціялістів закликав до змін у реформах

Київ. — 13-го червня відбувся третій етап VI З'їзду Соціялістичної Партії України, який ухвалив новий статут і прийняв документ про засади внутрішньої і зовнішньої політики України.

Секретар політичної ради Микола Лавриненко сказав, що статут визначає СПУ як партію лівого спрямування і клясичного парляментарного типу. У документі також визначено механізм участи партії у виборах, а сам статут приведено до вимог закону про вибори.

У своїх засадах внутрішньої і зовнішньої політики соціялісти закликають до „рішучих змін" у методах і напрямках реформ. Основним сенсом національної ідеї, вважають вони, є „побудова сильної демократичної держави, в якій кожна чесна людина житиме достойно". Разом з тим СПУ проголошує національне багатство України власністю всього народу і пропонує зробити російську мову офіційною поряд з державною українською.

Пріоритетами для України є, на думку соціялістів, поборення кризи з допомогою протекціоністських заходів для захисту власного виробництва і внутрішнього ринку, стимулювання сільського господарства, легкої промисловости і приборкання тіньової економіки.

З'їзд піддав критиці діяльність теперішнього Уряду, виокремивши у засадах „слабкість офіційної влади, яка не володіє ситуацією, не здатна забезпечити повноцінного збирання податків, виконання законів". Голова СПУ Олександер Мороз

(Закінчення на стор. 4)

В Києві відзначили 60-річчя трагічної смерти Є. Коновальця

Київ. — Тут у вівторок, 19-го травня, відзначено урочисто 60-ті роковини з дня загибелі голови Проводу Українських Націоналістів полковника Євгена Коновальця, в репрезентаційному Будинку Центральної Ради.

У вщерть виповненій залі, де серед присутніх були високі представники Української Православної Церкви, колишній Єпископ з Ногинська, а тепер Єпископ Дніпропетровського Адріян та ігумен Димитрій від Київського Патріярхату, як також члени Верховної Ради, програма розпочалася словом гості із ЗСА, племінниці Є. Коновальця, ред. Ольги Кузьмович, яка в теплий, безпосередній спосіб представила полковника Є. Коновальця як щирого члена великої родини люблячого мужа і батька, який поруч усіх своїх важких і небезпечних обов'язків провідника УВО мав завжди час на скупе, але повне значення для нього, родинне життя.

С. Стецько і М. Плав'юк в живій розмові в часі відзначення 60-их роковин з дня загибелі полк. Є. Коновальця.

Другою слово забрала голова Конгресу Українських Націоналістів Слава Стецько, яка в палкий спосіб представила постать Є. Коновальця, як борця проти всіх займанців України і будівничого грандіозної акції за суверенну, соборну Україну.

Останнім промовцем був голова Проводу Організації Українських Націоналістів Микола Плав'юк.

В питоменному у нього аналітичному розважанні, М. Плав'юк говорив про об'єднання усіх сил в ім'я утвердження незалежної української держави, що її було головною ціллю полковника Є. Коновальця, який вірив, що лише власними збірними силами можна будувати українську державу.

У широкій та добре підготованій мистецькій програмі взяли участь та-

(Закінчення на стор. 3)

Літаки НАТО остерігають сербів

Скоп'є, Македонія. — Понад 80 бойових літаків злетіло з европейських летовищ ранком у понеділок, 15-го червня, та, ширяючи понад Адріятицьким морем, Албанією та Македонією демонстрували сербам, що Північно-атлантійський оборонний союз (НАТО) є готовий на дію, якщо Сербія не припинить уживання війська проти цивільного населення у Косово.

Беручи до уваги поширення конфлікту в Косово та можливості його поширення, Захід престеріг югославського президента Слободана Мілошевіча, що готовий застосувати гострі засоби, включно з військово-летунськими, якщо він не припинить нападів на етнічних албанців у сербській провінції Косово та не розпочне поважних переговорів з їхніми провідниками.

Головним прицілом понеділкового показу швидкої боєвої спроможности НАТО, був президент С. Мілошевіч, який наступного дня у вівторок, 16-го червня, мав зустріч у Москві з президентом Борисом Єльцином. У 1989 році С. Мілошевіч був тим, що скасував автономію Косово. З цього приводу почав там зростати рух боротьби за незалежність, включно з повстанською армією, не зважаючи на жорстокі методи Сербії його ліквідувати. Досі вбито понад 250 осіб, а десятки тисяч втратили своє майно та стали бездомними в цьому збройному вирі нещадної боротьби.

Президент Билл Клінтон відбув 40- хвилинну телефонічну розмову з Б. Єльцином, який запевнив його, що під час зустрічі з С. Мілошевічом висловить свої „дуже гострі почування" про полагодження конфлікту в Косово дипломатичним шляхом, а не збройною боротьбою.

(Закінчення на стор. 4)

У Франції виникла небезпечна радіяційна ситуація

Париж. — На початку червня французькі дозиметричні служби, спеціялісти-метеорологи, а також їхні колеги зі Швайцарії та Італії зареєстрували значне збільшення в атмосфері радіоактивного цезію-137, яке спостерігалося протягом двох тижнів.

У вказаний період метеорологічна станція в Тульоні зареєструвала рівень вмісту цезію-137 у 2,400 разів понад норму. У Ніцці норму було перевищено в 2,000 разів. В інших південних французьких містах, а також у сусідній Швайцарії, цезію-137 було виявлено у 150—250 разів більше, ніж звичайно.

Спочатку експерти припустили, що джерело радіоактивности могло знаходитися десь у Середземному морі, наприклад, то міг бути атомовий корабель, на якому виникла пожежа, а південні і південнозахідні вітри могли занести радіяцію на французьку територію. Однак той дивний факт, що виявлено тільки цезій-137, але ніяких інших радіоактивних елементів, змушує відмовитися від версії про катастрофу на якомусь атомовому реакторі. Жан-Франсуа Лякронік, президент французького департаменту захисту від іонізуючих випромінювань, каже, що „присутність одного лише цезію-137 не піддається ніякому науковому поясненню".

Служба цивільної оборони Франції запевняє, що населення країни дістало зовсім невелику дозу опромінення, однак тривалий вплив радіоактивної хмари на довкілля, зокрема на ґрунти, може мати дуже поважні негативні наслідки.

В Україні
(З інформацій УНІАР)

ВІДКРИТО ЗАВОД ГНУЧКОГО УПАКУВАННЯ

КИЇВ. — "Ми готові забезпечити всю харчову промисловість гнучким упакуванням", — заявив на пресконференції, присвяченій відкриттю заводу гнучкого упакування "Бліц-Флекс" його генеральний директор Борис Мамут. Він повідомив, що вже освоєно всі плівочні матеріяли, необхідні для кондитерської промисловости: фольга, лямінований папір, пергамент та замінник пергаменту.Президент АТ "Бліц-Інформ", народний депутат України Сергій Мельничук повідомив, що на заводі встановлено поки що тільки частину обладнання, вартість якого становить 4 млн. німецьких марок. Загальний обсяг інвестицій становить 6. 214, 700 дол., загальні потужності виробництва заводу "Бліц-Флекс" — 3, 500 тис. тонн продукції на рік. При виході на повну виробничу потужність чисельність персоналу становитиме 150 осіб. "Сучасне упакування від заводу 'Бліц-Флекс' допоможе українським товарам вдало конкурувати із найкращою імпортованою продукцією", — зазначив Сергій Мельничук на пресконференції.

НОВООБРАНОГО ПОСАДНИКА ЗАТРИМАНО

ЦЮРУПИНСЬКЕ, Херсонська обл. — Співробітники Херсонського обласного управління МВС затримали щойно обраного посадника Цюрупинського Олександра Бушка. Міського голову підозрівають у незаконних операціях з краденими автомобілями і незаконному зберіганні зброї. Як повідомили у центрі громадських зв'язків УВС Херсонської області, подробиці цієї справи буде оприлюднено 12-го червня.

ПЕРШИЙ ВИПУСК ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Таврійський Екологічний Інститут (ТЕІ) — перший вУкраїні вищий навчальний заклад соціяльно-екологічного профілю — 11-го червня презентував дипломні проєкти своїх випускників екологічного факультету. За п'ять років існування інституту понад тридцять студентів цього факультету закінчили свою освіту і отримали дипломи фахівців, четверо з них отримали червоні дипломи. На зустріч з випускниками до ТЕІ було запрошено представників державних і громадських організацій, котрі опікуються охороною і дослідженням довкілля, керівників симферопільських промислових підприємств. Ректор інституту, кандидат біологічних наук Ірина Камініна відзначила: "Ми хочемо показати товар обличчям, показати рівень підготови і можливості наших випускників". На зустрічі наголошувалося, що фахівці-екологи сьогодні необхідні суспільству. Однак питання їх працевлаштування розв'язати непросто. Для цього потрібні повне взаєморозуміння і дієва співпраця між інститутом і різноманітними державними і недержавними структурами, бажання суспільства розвивати екологічну грамоту, сприяти становленню нової етики взаємин людини та біосфери.

О. МАЙДАННИК СПРОСТУВАВ ЧУТКИ

КИЇВ. — "Інформація що нібито готується указ Президента про референдум і недовір'я парляментові та нові вибори законодавчого органу, а також про створення двопалатної Верховної Ради, не має під собою ніяких підстав", — заявив прессекретар Президента Олександер Майданник. Він назвав цю інформацію "чутками провокаційного направлення". О. Майданник зазначив, що немає подібних плянів навіть у чорновому варіянті в Адміністрації Президента.

ЗАГРОЗИ КОНФЛІКТУ НЕМАЄ

СИМФЕРОПІЛЬ. — "Головне, що можливість національного конфлікту на півострові усунено, і в цьому треба віддати належне керівництву Криму та України", — заявив Майкл Вайгант, який завершує працю в Україні як голова місії Організації безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ). Під час візити в Крим вінзустрівся з головою ВР АРК Леонідом Грачем, постійним представником Президента України в Криму Василем Кисельовим, представниками національно-культурних товариств півострова. М. Вайгант висловив задоволення своїм перебуванням в Україні. Для Криму підсумком його 14-місячної діяльности став значний прогрес у питанні надання громадянства кримським татарам, успіхи у вирішенні проблеми повернення представників депортованих народів. Великим досягненням голова місії вважає угоду про проведення 26-го червня в Києві міжнародної конференції щодо надання донорської допомоги Україні в облаштуванні репатріянтів. До числа головних для автономії завдань М. Вайгант відносить ухвалення кримської Конституції та створення механізмів взаємовідносин Симферополя та Києва.

КОНКУРС "УЧИТЕЛЬ РОКУ'98"

КИЇВ. — Президент України поставив Урядові завдання виплатити вчителям заборговану заробітну платню до 1-го вересня цього року, а також вжити заходів для збереження мережі сільських загальноосвітніх шкіл. Про це було повідомлено на церемонії нагородження переможців всеукраїнського конкурсу "Вчитель року'98". Цього року почесне звання Заслужений вчитель України присвоєно п'ятьом переможцям конкурсу. Це Олег Демчук з Кам'янця-Подільського, Валентина Дошенко з Миколаєва, Ніна Одинець з Києва, Олег Фірза з Рівного, Юхим Шмуклер зі Славути. Під час зустрічі Леонід Кучма відзначив, що в Україні зформовано висококопрофесійну школу вчителювання. Президент запевнив, що Уряд докладатиме всіх зусиль для вирішення проблем школи, зокрема, з підручниками, і цільовими кредитами та державними замовленнями на виготовлення шкільного одягу, поширенням досвіду, підготовою нових навчальних стандартів на рівні світових.

У СВІТІ

У НЕДІЛЮ, 14-ГО ЧЕРВНЯ, приятельку вбивника ізраїльського прем'єр-міністра Іцака Рабіна визнано винною за те, що будучи свідомою про намір вбивста не зголосила цього поліції. Приятелька, 22-річна Маргаліт Гар-Шефі, підтвердила, що Іґаль Амір, якого визнали вбивцею, хвалився її своїми плянами убити І. Рабіна, щоб зупинити мирні переговори та передачу окупованої території палестинцям. Одначе зізнаючи перед суддями вона сказала, що не вірила в ті його чванькуваті вихвалювання, бо думала, що це тільки намагання її заімпонувати. Суддя Міра Ліцки, заявила що у зізнаннях М. Гар-Шефі є суперечності, тому цілком ясно, що вона знала про наміри І. Аміра. Крім того, суддя зазначила, що „М. Гар-Шефі серйозно сприймала його наміри, а не як когось брехуна, що дозволяє собі фантазувати".

В АМЕРИЦІ

ЗЛИВНІ ДОЩІ ТА ГУРАҐАНИ в неділю, 14-го червня, примусили евакуювати понад 1,000 мешканців з місцевостей Ґрізволд і Ґатрі Сентер у стейті Айова з уваги на вилив переповнених рік. Повільно ідучі бурі впродовж суботи, 13-го і неділі, 14-го червня, були спричинниками всяких лих у центральнозахідних та східнопівнічних стейтах країни. У стейтах Массачусетс і Мейн людям позаливало пивниці, а переповнені ріки творили озера на проїзних дорогах. В Айові губернатор Террі Бранстед викликав на допомогу в евакуації Національну гвардію та оголосив деякі повіти околицями нещасть. У Бостоні було оголошено поготівля, а в суботу гураґани в Оклагомі, Небрасці та Кензасі накоїли багато шкоди житловим і іншим будівлям, але ніде не було цим разом смертних випадків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Взірець співжиття

Всі народи можуть між собою порозумітися, бо можуть порозумітися окремі люди, що представляють ті народи. Окремі люди здатні на щось більше, ніж порозуміння — на взаємну сердечну приязнь, на самопожертву. Тим вони стають взірцями для своїх громад, для своїх націй. Навіть якщо мова йде про такі різні народи, як український і жидівський. Але ж чому — різні? Хто готовий з абсолютною певністю це ствердити? Тільки той, хто хоче, щоб вони залишилися різними і чужими. Тільки той, хто гадає, що йде вперед, але має голову повернуту назад. Тільки той, хто забуває підставову істину людського життя: Бог — єдиний, і хоч би які неподібні були дороги до Нього, там, під Його доленею, усі ми, такі „різні", зійдемося. То ж дивімося вперед!

Але й позаду не все є мертвим сірим попелом, зокрема в українсько-жидівських взаєминах. Якщо траплялися непорозуміння, часом дуже дивні, то їх спричинила історія, може навіть метаісторія, тобто той незбагненний факт, що кожен народ крім видимої дороги має ще й невидиму, метафізичну, духову. Хто не бере до уваги невидимого, на видимому може обпекти собі пальці. Не лише прийшлі жиди, але й ближчі сусіди тяжко — прости їм, Боже! — помилилися, не запримітивши українців на їхній власній землі. Мовляв, якщо нема держави, то й нема народу. Можна йти і брати голими руками. А діставши по руках, ображалися. Тим часом українці, що є таким же старим народом, як і жиди, віддавна мали свій лад і свій устрій на своїй землі. Їхньою державою була Природа, верховним провідником — обожнене Сонце. І звідти в нашій національній душі така м'якість, погідність, таке щире співчуття до всього живого. Але потім, під тиском такої, а не іншої історичної дійсности, ми, певна річ, мусіли стати твердішими і обстоювати своє право на життя, мусіли вертатися від держави Природи до держави парляменту, конституції і свого війська.

Не так давно львівська газета „За Вільну Україну" оприлюднила просто таки вражаючий спогад однієї особливої жидівської жінки — вона перейшла у житті такі терни, що її можна назвати святою. Разом з тим у її надзвичайній долі, мов у чистому дзеркалі, відбивається трагедія обидвох народів, жидівського і українського. Трагедія і велич!

Народилася Стелла Кренцбах у прикарпатському місті Болехові, в родині місцевого рабина. „...Батька мого шанували в містечку не тільки жиди. Була це надзвичайно чесна людина, що життя своє вела згідно з Божими заповідями, що любила своє, але й шанувала чуже. Не дивно було, що батько мій жив у приязних відносинах з місцевим греко-католицьким священиком, деканом, до якого часто заходив на дискусії про Біблію Старого Заповіту. Донька того ж священика, Оля, була моєю найщирішою товаришкою від першої кляси. Після закінчення народної школи віддав мене батько до місцевої гімназії 'Рідної Школи', хоча була в місті теж польська державна гімназія. Батько казав, що в українській школі я переноситиму менше пониження. Але він дуже помилився, вживаючи слово „менше". За вісім років навчання в українській школі я не зазнала жодного пониження. Товаришки вважали мене рівнорядною товаришкою, ставилися до мене, як до українки. В гімназії вивчила я докладно літературну українську мову, пізнала велич духа української літератури. І так з часом я стала ненавидіти ворогів України і любити її приятелів. Вдома виховували мене за старозаконним звичаєм. Говорили ми не діялектом, а чистою гебрейською мовою. Батьки змалку защіплювали в мене любов до Ізраїля, такої ж поневоленої батьківщини, як і Україна. І тоді, коли я вже почала вглиблюватися в нутро своєї душі, я побачила, що моє серце поділене на дві рівні частини. В одній горить любов до Ізраїля, в другій — до України...".

Це не просто слова. Любов до України Стелла Кренцбах довела таким героїзмом, на який не всі українські чоловіки були здатні. Вона стала вояком Української Повстанської Армії. Виконуючи розвідувальне завдання, потрапила у пазурі НКВД, була нещадно тортурована і засуджена на кару смерти. Бойові побратими-українці визволили її —і знову Стелла разом з ними хоробро воює на два фронти, аж до осені1946 року... У тяжких лісових переходах, у проривах з ворожого оточення вона, вихована в жидівській вірі, носила зі собою дерев'яний хрест, і багато разів саме Христос рятував їхню групу...

Тепер д-р С. Кренцбах мешкає в Ізраїлі, працює в одному з міністерств. Свої спогади вона закінчує такими словами: „...Я звертаюся до волелюбного світу й остерігаю його, щоб не легковажив собі українського питання, щоб не ставив його на другорядний плян. Бо тільки вільна українська держава буде запорукою і доказом справедливого миру у світі".

Олександер Серафин

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

В травні сповнилося 50 років з дня загального домовлення щодо тарифів і торгівлі (ҐАТТ). В 1948 році 23 країни зустрілись в Гавані, Куба, і знизили тарифи на свої взаємні експорти, під еґідою цього домовлення. Це був перший багатосторонній договір про зниження тарифних ставок.

Значення цієї угоди були такі далекосяжні, що вони викликали багато критики і скептицизму. Сьогодні пересічна величина тарифів є лише десятиною тих, що існували 50 років тому, але заініційована ҐАТТ праця ще аж ніяк не закінчена.

Протягом 47 літ існування ҐАТТ було вісім серій ґльобальних торговельних переговорів. В кожній з них брало участь більше й більше країн. Кожні наступні переговори звільнювали від тарифів ще більше товарів і знижували їх висоту.

В 1995 році створено Світове торговельне об'єднання (СТО), яке сьогодні має 132 члени і понад 30 країн-кандидатів, між якими є Китай і Росія.

В протилежності до ҐАТТ, яке було зорганізоване досить вільно, СТО засновано як постійну організацію, яка має уповноваження вирішувати торговельні непорозуміння. За останні три роки СТО розглянула 132 скарги, коли ҐАТТ протягом свого 47-річного існування розглянуло лише 300.

Останнього року світова торгівля зросла майже 10 відс., утричі рази більше, ніж ґльобальний видобуток. Азійська криза дещо сповільнила торгівлю цього року. Від 1950 року світова торгівля збільшилася майже у 20 разів, а видобуток — у понад шість разів. П'ятьма головними експортерами є: ЗСА, Німеччина, Японія, Франція і Великобританія. На сьомому місці — Канада, а на десятому — Китай.

Помимо цієї надзвичайної діяльности СТО, протекціонізм ще існує, тарифи на текстильні вироби і сільсько-господарські продукти ще високі, і проґрес в їх усуненні досить повільний.

Багато країн відкриває свої ринки для імпортів як поступки, а не як економічно цінну для них децизію. Навіть ЗСА і Европейський союз ще захищають частину своїх економік, щоб не пошкодити робітникам певних галузей промисловости.

Ґльобалізація викликала пересторогу у багатьох передових країнах, що вільна торгівля з убогими країнами загрожує їхньому ринку праці і добробутові. Це було ясним у дискусії стосовно НАФТА. У новому перепитуванні Мерілендським університетом, лише 43 відс. американців схвалюють торгівлю з країнами, що мають малоплатних робітників. За вільною торгівлею було 66 відс. перепитуваних.

Американська прихильність до вільної торгівлі змінилася. Донедавна ЗСА встановляли ґльобальні торговельні аґенди, помимо сумніву громадян. Тепер навіть президент, який недавно боровся за вільну торгівлю, відкликав свою пропозицію стосовно надання йому уповноваження укладати торговельні угоди, під тиском робітничих юній та інших заінтересованих груп. Конґрес ЗСА не мав відваги протиставитися спротивові своїх виборців.

Помимо виразних досягнень, перед СТО стоять великі завдання — дальше зниження тарифів на товари в обміні, бо навіть найбільш проґресивні країни ще зберігають досить високі тарифи. Наприклад, ЗСА беруть 14.6 відс. від імпортованої одежі. Найбільший опір зниженню тарифів є в сільському господарстві. На думку знавців, світова тарифна ставка на сільськогосподарські продукти становить бл. 40 відс. Переговори на цю тему є запляновані на 1999 рік.

Черговим завданням СТО буде підняти рівень торгівлі на послуговування, яке росте дуже швидко. Новий цикль переговорів на цю тему передбачається на 2000 рік.

Інші ділянки торгівлі, які заслуговують на увагу СТО, є державна заготівля, судноплавство, чужі інвестування, права робітників і охорона довкілля. Більш складними і спірними є антитрестівські правила, які перекриваються з торгівлею у різних видах. Найбільші країни-члени СТО не можуть погодитися, чи СТО повинна виробити ґльобальні правила стосовно світової конкуренції. Европейські країни є за цим, а ЗСА — проти.

Однією небезпекою для СТО є реґіональні торговельні об'єднання. Не має єдиної думки, чи вони корисні чи некорисні. Дотепер вони спричинялися до росту торгівлі. Вони можуть, одначе, маніпулювати торгівлею і встановляти тарифи, які є корисні для їхніх членів, а не конечно корисні для членів СТО.

Існує також політичний вакуум. Коли голова СТО, сер Леон Бриттан, говотить про вільну торгівлю, не всі члени її практикують. Европейський союз ще далі зберігає високі тарифи на імпорти з країн Східньої Европи.

В 1980-их роках Україна експортувала до 90 країн світу, а імпортувала з 70. З усього зовнішнього товарообороту близько 70 відс. припадало на европейські соціялістичні країни. Для них ввіз деяких продуктів з України мав вирішальне значення.

Зовнішна торгівля України була інтеґральною частиною економічного пляну СССР. Його метою було не підвищення добробуту населення, а здійснення певних політичних і стратегічних цілей. Тому зовнішна торгівля не будувалася на принципах економічної доцільности.

З розвалом СССР і проголошенням незалежности всіх колишніх республік існуючий економічний лад змінився. Економічний занепад протягом останніх вісьмох років значно послабив виробництво в Україні.

Брак капіталу і нової технології зменшив її експортну спроможність, як також змінилися ринки збуту. Майбутність торгівлі України залежатиме від економічної стабілізації та успіху реформ. Поширення ринків експорту буде дуже повільне, з огляду на конкуренцію і низьку якість виробів. Не менш важливим є і буде здатність менеджменту і представників українських фірм діяти успішно і чесно на міжнародних ринках.

Любомир Винар

Питання афіліяції УВУ з Львівським Державним Університетом

Кожна українська академічна установа в діяспорі, яка знаходиться в кризовому стані, заслуговує на докладну виміну думок громадськости, яка піддержує українські академічні і наукові установи в діяспорі, як також українознавчі наукові осередки при американських і канадських університетах. У цьому випадку ідеться про Український Вільний Університет в Мюнхені, якому вже декілька років тому Федеральне міністерство Німеччини повідомило, що перестає матеріяльно його підтримувати, а у грудні 1997 року Дорадча рада міністерства освіти, віровизнань, науки і мистецтва Баварії перевела оцінку діяльности УВУ і подала свої пропозиції відносно УВУ.

Дорадча рада рекомендує, а зглядно вимагає, щоб УВУ було перенесено до Ебенгавзену, недалеко Мюнхену, де також будуть інші німецькі наукові установи, а бібліотека нашого університету має бути включена в бібліотеку Ост-Европа Інституту. Шкода, що ректорат УВУ не подав точнішої інформації про ці справи громадянству, яке довгими роками піддержувало УВУ і допомагало його розвиткові.

Беручи до уваги критичну ситуацію УВУ, під час українознавчої наукової конференції відбудеться зустріч професорів УВУ в Іллинойському університеті (зустріч запропонували професори Дмитро Штогрин і Любомир Винар), з наміром обговорення питання ситуації в УВУ. Вірю, що ці неофіційні наради будуть корисні і, можливо, причиняться до виходу з цієї кризової ситуації, яка загрожує дальшому нормальному існуванню УВУ. Як відомо, німецькі наукові установи також мають обмежені бюджети, з огляду на економічну ситуацію в Німеччині. Ми знаємо, що діє Фундація УВУ (голова проф. П. Ґой) в ЗСА, яка допомагає університетові. Але з припиненням федеральної німецької і баварської фінансової допомоги, само існування УВУ як університету загрожене. В неформальних дискусіях між професорами були різні думки, включно із перенесенням УВУ до Америки або в Україну. Проте, на нашу думку, ці побажання важко здійснити. Автор цих рядків вже декілька років писав до ректорату, адміністраторів і професорів УВУ, що є один конструктивний вихід з цієї небезпечної ситуації. Ідеться про питання афіліяції УВУ з Державним Університетом у Львові.

Саме тому декілька років, автор цих рядків відбув розмову з ректором Львівського Університету проф. Іваном Вакарчуком, під час одної з українознавчих конференцій в Іллинойському університеті. Ректор виявив велике зацікавлення цією

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

На марґінесі виступів російської опери в Ню Йорку

Ще за большевицьких часів побував у Метрополітальній опері один раз оперовий Большой театр з Москви (балет був більше разів), без очікуваного помітнішого успіху. Як часи зміняються. Тепер у цій же опері зі збільшеним реклямовим гамором, дала ряд вистав, вже вдруге, інша російська опера, т. зв. (ще й досі) Опера Кірова з Петербурґу. Дириґує нею осетинець з походження (по батькові) Валерій Ґерґієв, який заприязнився з Мет директором-дириґентом Дж. Левайном. В дальшому він буде тут заступати Левайна, як дириґента, задержуючи дальше свій провід опери в Петербурзі. І хай собі Опера Кірова дає представлення, які їй по нутру, але без спектаклів, які націлюються політичними тенденціями в музиці зневажати український народ.

Хоча наші люди в Ню Йорку не так то і часто до Мет опери учащають (задорогі ціни), проте пішла на нерви, головно нашим культурникам, вистава нефортунної, слабої, але глибоко образливої для українців опери за поемою Пушкіна, „нашого" Чайковського „Мазепа". Треба ж сказати слово в обороні нашої національно-музичної цілеспрямованости.

В цім бо музично-театральнім видовищі наш національний герой, гетьман Іван Мазепа, представлений, як негідник, зрадник цареві Петрові, а безхарактерник, Василь Кочубей, як зразкова постать, мученик. Жодний свідомий українець не може стерпіти такого спотворення історичної неправди. Тим більше, що Мазепа і для західнього світу — це постать героїчно-романтичного характеру, оспівана і прославлена чільними мистцями Европи: в писаннях Вольтера, Байрона, в театрі Словацьким, в малярстві Делякруа, в музиці Лістом й ін. Саму ж оперу Чайковського, включно з Росією, ставлять як спекталь дуже рідко, бо з нею композиторові не пощастило. Опері бракує того чинника приманливости і переконливости, що полонить слухача. Цікаво, що в книжці М. Стефановича „Київський театр опери та балету" (Київ, 1960 р.), немає і згадки, що цю оперу ставлено там колинебудь.

В нюйоркському журналі „Опера Нюз" (квітень, 1998 р.), критик, Дж. Луміс пише: „Для українців Мазепа був і є національним героєм". Не дивно, що і сам Чайковський не дуже поривався писати цей твір, однак царські посіпаки таки спонукали його до такого непутящого завдання. В своїй душі композитор боровся з мимовільними генетичними залишками його неросійського походження. Передусім йому недоставало щирости і безпосередности у творчому полеті. Бож самий Чайковський походив з того самого народу, що й Мазепа. А від себе не так то і легко втекти безслідно.

Коли Чайковському закидала російська критика, що в його музиці забагато українських забарвлень, то він заповів, що напише твір, де і сліду українського не знайти. Доказом цього мала бути опера „Лікова дама". Виявилось одначе, що саме на цій композиції найчіткіше позначився український мельос.

Писав композитор до своєї фінансової покровительки Н. фон Мек, що бракує йому ентузіязму до писання опери „Мазепа". З цілого бо твору тільки колискова пісня напів божевільної Марії (Мотрі), що вона співає її наприкінці опери, випадає переконливіше. Теж симфонічна музика про Полтавську битву не має сили захопити слухача. Тому йти українській людині на представлення опери „Мазепа", це те саме, що нехтувати собою, своїм народом і своєю історією.

Цю оперу поставлено в Ню Йорку й без уваги на те, що членами ансамблю, як більше так і менше важливими, являються і співаки української національности. Часто навіть — це представники найвищої кляси. Без українських співаків і співачок Росії ніколи, ніде і ніяк не обійтися. Петербурзька опера, яка так хизується собою, не може забувати, що щоб піднести свій престиж, мусить вона позичити собі в Україні від Київської Національної Опери хор, ще і на платівки.

Вкінці ще щодо опери „Мазепи". Само собою, що деякі музикознавці, критики, дириґенти потребують зазнайомитись із цим помилковим музичним твором. Однак нашим людям належить іґнорувати, а то й бойкотувати твір, що безчестить нашого великого гетьмана.

Валентина Єрмоленко

Розповідь незнайомця про Пилипа Орлика

II

Загальна пануюча думка була: майно старого гетьмана має послужити на користь державної української справи та війська, що зібралось на турецькій території, а гетьманство має перебрати небіж Мазепи Андрій Войнаровський. Так дивились і шведські кола, і гетьманське оточення, та й сам Мазепа так думав, втаємничуючи племінника в державні й приватні справи. Та вийшло, одначе, цілком інакше.

Коли помер гетьман, Войнаровський категорично відмовився кандидувати на гетьманство, хоч в еміґрантських умовах життя воно було і почесним, але й прикрим завданням. Войнаровський любив життя і старався забезпечити за собою майно померлого гетьмана, що йому й вдалося при допомозі його приятелів. Шведська комісія, яка перевіряла правні сторони спору, вирішила на користь Войнаровського. Карл XII підтвердив рішення комісії, і в такий спосіб справу було вирішено раз і назавжди. Бендерська еміґрація мусіла з тим рішенням змиритися. Отак козацтво і старшина залишились в Бендерах майже без матеріяльних засобів.

Той, хто мав ми перебрати на себе гетьманство, брав на себе тяжкий обов'язок. Кандидатів на гетьманство було небагато. На перше місце з-поміж інших своєю обізнанністю у державних справах, своєю підготовою (майстерне володіння латинською мовою; пишний реторичний стиль, необхідний на ті часи), вмінням складати листи, меморіяли, договори в ясній, логічній формі, без сумніву, надавався Пилип Орлик. Карл XII також зупинив свій вибір на ньому.

Довго вагався Орлик. Перейняття гетьманської булави вимагало значних видатків: репрезентація, зносини з чужими урядами, дипломатична праця в орієнтальних умовах серед турків і татар, а також потреби козацько-запорозького війська. Пилип Орлик не мав на це публічних фондів (щоправда, Войнаровський обіцяв генеральному писареві 3,000 дукатів золотом, коли він прийме запропоноване йому звання), а це означало, що Пилип Орлик мав би вкладати теж свої власні гроші.

Як відомо, Пилип Орлик, ідучи на еміґрацію, залишив усі свої маєтності й матеріяльні достатки. Він взяв лише з собою дружину і своїх шваґрів Герциків. Він пішов за своїм гетьманом, знаючи його фізичний стан, але маючи надію на майбутнє України. Певний час не згоджувався П. Орлик прийняти гетьманство не тільки через матеріяльну незабезпеченість, а й з політичних мотивів: ситуація була не зовсім сприятливою. Сам Карл XII зі своїми кількасот шведами був до певної міри еміґрантом на турецькій території, союзників не було. А Туреччина на той час зовсім не думала воювати проти Росії.

Після вагань Пилип Орлик врешті згодився прийняти пост керманича української політики за кордоном. Але все ж таки, при нагоді, він знову з докором закинув Войнаровському, що той своєю відмовою штовхнув його в цю безодню, що для нього і його родини означало певну руїну. Пилип Орлик приносив своє приватне життя в жертву патріотичним завданням супроти батьківщини. Вибори гетьмана відбулися традиційним виборчим актом 5-го квітня 1710 року, на підставі якого генеральний писар Мазапи став гетьманом України. Тоді ж була уконституована нова генеральна старшина, і в день виборів була проголошена державна Конституція, яка стала відомою під назвою „Конституція прав і свобод Запорозького Війська". Головним постулятом її була повна незалежність України від Польщі й Москви, при чому кордони з Польщею визначалися по лінії річки Случ, як колись за Богдана Хмельницького. Конституція передбачала козацький парлямент, куди мали входити не лише генеральна старшина й полковники, а також представники Запоріжжя з кожного полку по одній значній і заслуженій особі. Цей парлямент мав збиратися тричі на рік.

Рішившись прийняти пост гетьмана, Орлик вимагав від шведів виразної підтримки. Він добився від Карла XII асекурації, забезпечення України обіцянкою: доти не складати зброї, поки не буде визволена з Московського ярма Україна і козацтво. Правда, хоч ця асекурація (10-го травня 1719 р.) була формально оформлена Карлом XII, після виборів Орлика вона значно підкріпила нового гетьмана на початку його діяльности, крім того, багато допомогло підтвердження Карлом XII в Бендерах козацької Конституції. Він, як протектор України, підтверджував не тільки права і привілеї Війська Запорозького, а також став ґарантом незалежности країни, ґарантом її кордонів, в які, згідно з Конституцією, входили Лівобережна і Правобережна Україна.

Шведсько-українська програ під Полтавою мала далекосяглі наслідки. Головним було те, що Москва ставала в ряди першорядних европейських держав, виростала на силі не лише супроти шведів, але й на півдні супроти турків. Ні Швеція, ні Туреччина не розуміли загрози, що стояла коло їхніх брам. Туреччина у 1910 році підписала мирний договір з Москвою, а Карл XII, не знаючи ще про капітуляцію шведської армії, залишеної в Переволочній під командою ген. Левангавпта, не думав заключати союз з Туреччиною і зупинити активні операції на півдні, бо думав повертатися зі своєю армією до Польщі, щоб з'єднатися там з ген. Крассау і королем Станіславом Лєщинським. Пляни ці не здійснилися. Армія Левенгавпта скапітулювала в Переволочній, Крассау і С. Лєщинського не було вже в Польщі. Виїзд сушею чи морем був також небезпечним на той час, і шведському королеві довелося лишитися в Бендерах і чекати сприятливих обставин.

(Продовження буде)

УНС ВИНАГОРОДИВ ВИПУСКНИКІВ УКРАЇНСЬКИЙ ШКІЛ

„...О, Рідна мово, скарбе наш великий,
Прапредків славних — вічний заповіт,
В Тобі лунає правди голос вічний,
Яким здавен гордимось — триплыьдя рід“.

Лариса Мурович

Український Народний Союз щиро вітає цьогорічних абсольвентів з успішним закінченням шкіл українознавства кінцевим іспитом — матурою та випускників середніх шкіл українських католицьких парафій в ЗСА та гратулює всім, бажаючи найкращих успіхів і світлої майбутності.

Дорогі ! Здобувайте високі знання, бережіть дорогоцінний скарб ваших предків, мову, традиції і культуру, ширіть правду про Україну та не забувайте за громади, з яких ви вийшли. Щасти Вам Боже!

АБСОЛЬВЕНТИ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА 1998 РОКУ
яких Український Народний Союз нагородив 50-доляровими чеками за успішне закінчення суботішньої школи українознавства

Школа Українознавства Ветервліт, Н. Й.
Матуральна імпреза — 16-го травня.

Данило Байрон, Стефанія Гусяк, Наталія Кучер, Дам'ян Мирон, Антін Пасінеллі, Маруся Тисяк.

Школа Українознавства ОУА „Самопоміч“ в Ню Йорку.
Матуральна імпреза шкіл Метрополітального Ню Йорку — 30-го травня.

Адріян Березовський, Данило Літепло, Олександер Мерл, Адріян Сапка.

„Рідна Школа“ ім. Лесі Українки. Повіт Морріс, Н. Дж.

Павло Андрушків, Андрій Демидович, Тома Пиз, Світлана Раґуліна, Петро Стецюк, Роман Шаповал.

Школа Українознавства СУМ ім. Тараса Чупринки в Ню Йорку, Н. Й.

Андрійка Бабська, Ліса Бартосевич, Христина Бартосевич, Володимир Литвин Адріяна Паска, Андрій Пехник, Наталка Ройовська, Марія Росціщевська, Іванка Тиханська, Юлія Тиханська.

Школа Українознавства ім. Лесі Українки Сиракюзи, Н. Й.
Матуральна імпреза — 6-го червня.

Микола Фрушело і Тарас Сененко.

Школа Українознавства Т-ва „Рідна Школа“ Чикаґо, Ілл.
Матуральна імпреза — 6-го червня.

Анна Антонович, Андрій Балух, Іванка Браєн, Діяна Вруська, Ліда Галіцька, Віктор Грошко, Олена Дрозд, Юстина Єжевська, Никола Іванюк, Данило Ковальський, Дам'ян Матусяк, Стефанія Процик, Мар'яна Ривак, Тетяна Слеммонс, Ярослав Хиляк.

Школа Українознавства Т-ва „Рідна Школа“ Клівленд, Огайо.
Матуральна імпреза — 7-го червня.

Марія Басладинська, Стефан Грушкевич, Христина Дрозд, Христина Ліщинецька, Віра Крамрачук, Меланія Кострик, Тарас Михалевич, Ната Ріді.

ҐРАДУАНТИ СЕРЕДНІХ ШКІЛ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ПАРАФІЙ У ЗСА
Члени Українського Народного Союзу, які успішно закінчили середню освіту і отримали нагороди УНС по 100 дол.

Середня Школа Непорочного Зачаття, Воррен, Миш.
Ґрадуаційна імпреза — 7-го червня.

Петро Врублевський, Леся Пишняк, Микола Слободян, Мирося Степньовська, Роман Чубатий.

Академія св. Юра, Ню Йорк, Н. Й.
Ґрадуаційна імпреза — 13-го червня.

Тереса Грицюк, Наталія Ройовська, Марія Сивик, Марта Татаревич, Микола Щесник.

Храмове свято і 80-ліття парафії Св. Вознесіння у Мейплвуді

Українська православна парафія Святого Вознесіння у Мейплвуді, Н. Дж., має свою довгу і цікаву історію. Заснована в Нюарку 1918 року, в основному вихідцями із західньої України, була однією з перших православних парафій у Америці. 1924 року під проводом Єпископа з України Іоана Теодоровича тут відбувся Перший Собор, який і дав офіційний початок Українській Православній Церкві в ЗСА.

За 80 років існування парафія побувала і на вершинах розвитку та успіхів, і пережила не одну кризу та кількакратно міняла місце осідку. Про це частинно можна довідатись із трьох виданих брошур: 1968 року з нагоди 50-ліття; 1975 року — з нагоди посвячення теперішньої церкви; 1993 року — з нагоди 75-ліття та з принагідних дописів у пресі. Хоч ці матеріяли дають певний перегляд історії парафії, але й тим усім не можна повністю віддзеркалити життя та оцінити ввесь труд, віданість, посвяту і любов її основоположників та кількох поколінь вірних.

Архиєпископ Антоній, оо. Аркадій Міронко, Олег Гуцул і Петро Готрович із семінаристами і вівтарними хлопцями після Богослуження.

У неділю, 31-го травня ц. р., відбулося святочне відзначення 80-літнього ювілею, пов'язане із храмовим святом Господнього. Святкування звеличав своєю участю Архиєпископ Антоній, прибувши з Бавнд Бруку, Н. Дж., з причетом трьох семінаристів. Владику до церкви традиційно супроводили з хоругвами, а маленькі діточки в барвистих українських строях із кошичками квітів всипали доріжку пелюстками. Перед виходом до церкви Владику китицею квітів привітали діти Олександра Гуцул і Микола Степовий, а хлібом-сіллю — голова парафіяльної Управи Всеволод Луцкевич. У церкві зустріли Владику настоятель парафії о. Олег Гуцул і о. Петро Готрович — настоятель парафії Св. Тройці в Ірвінґтоні, та ввели його до храму, де семінаристи справно виконали обряд облачення.

Архиєрейська Служба Божа в сослуженні згаданих отців і асистою семінаристів і вівтарних хлопців проходила велично й урочисто, підсилена гарним співом парафіяльного хору під управою Леоніда Харченка і сольом Раїси Дідов. Владика Антоній виголосив дві проповіді — в українській і англійській мовах. В одній говорив про святість Церкви і християнську любов, у другій — про стремління до християнської доконалости. На закінчення Богослуження Владика Антоній нагородив почесною грамотою за віддану працю для Церкви голову парафії Всеволода Луцкевича, а хор закінчив многоліттям.

Святочна трапеза відбулася в церковній залі, яку заповнили піднесено-настроєні парафіяни й гості. Зокрема було приємно вітати численних гостей із парафій Св. Тройці в Ірвінґтоні і Св. Вознесіння у Кліфтоні.

За головним столом поруч Архиєпископа Антонія і настоятеля о. Олега Гуцула з пані-маткою Лідією засіли: оо. П. Готрович, Юрій Сівко із церкви-пам'ятника Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Аркадій Міронко із Св. Вознесіння в Кліфтоні з пані-матками: Ольга Буката, Еміль і Ширлі Скоципек, Всеволод і Марша Луцкевичі та семінаристи Іван Чобко, Євген Гулевич і Олександер Мольдонадо.

Привітав присутніх, відкрив свято і проводив програмою голова парафії В. Луцкевич. Після молитви, архиєрейського благословення і вшанування „Вічною пам'яттю“ всіх померлих настоятелів і членів, хор відспівав три релігійні пісні із сольом Р. Дідов і Варвари Тиховської під акомпаньямент Івана Череути.

Нав'язуючи до причини свята, Владика Антоній виголосив привітальну промову, як теж із вітаннями виступили всі присутні священики. Дальші привіти зложили: Еміль Скоципек — від Консисторії УПЦ, Ширлі Скоципек — від Служби Молоді УПЛіги, Надія Мірчук — від Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Іван Луньо від парафії Св. Вознесіння в Кліфтоні, Іван Галій — від Св. Тройці в Ірвінґтоні, д-р Роман Ричок від Товариства Приятелів Руху. Представники всіх парафіяльних організацій склали свої побажання і пожертви.

Настоятель парафії о. Гуцул висловив своє зворушення і радість із урочистости свята та подякував усім за труд, участь і співпрацю, відзначивши кількох особливо активних осіб. Заступник голови Іван Головко зложив вітання і подяку В. Луцкевичу за 20 років відданої праці на пості голови, а перед тим — довгі роки служіння і в Управі, і в Братстві, також подякував Марші Луцкевич за її вирозуміння і підтримку.

Розкраянням ювілейного торта, многоліттям та молитвою закінчено це приємне свято.

Вісімдесят історично насичених років за нами... На порозі нового тисячоліття виникають нові проблеми й завдання. Надіємося, що з Божою поміччю нове покоління поведе парафію до дальшого росту і успіхів.

Людмила Почтар

В Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

ки зірки українського театру, як народна артистка України Ніна Матвієнко, заслужена артистка України Ольга Писар і солісти Павло Приймак, Наталка Шелепницька та тріо сестер Сокальських.

значення було відповідне до значення цієї річниці і організаторам належиться признання за гідну і поважну підготову та переведення свята.

Дивувало тільки незацікавлення цією річницею офіційних кіл державного апарату, як також обмаль молодшої віком публіки, що доволі мало

Представники УПЦ Єпископ Адріян та ігумен Димитрій — почесні гості академії.

Виступив також бандурист Тарас Силенко і самодіяльний мистецький ансамбль „Коралі“. Ориґінальним було відтворення сценки із Володимиром Пшеничним у ролі полковника Є. Коновальця, під режисурою Володимира Онищенка, яка хоча незвична, була надто мало реалістична для тих, що знали з автопсії чи навіть з історії обставини, в яких згинув полковник.

В цілості, однак, відзнає про полковника Є. Коновальця.

Користаючи з нагоди, що вшанування полк. Є. Коновальця відбувалося в Будинку Вчителя, а початок запізнився, учасники оглянули багату бібліотеку, якою завідує Павля Рогова, та мали можливість побачити поодинокі залі із відповідним каталогуванням. Як відомо, саме в тому приміщенні відбуваються постійно культурні імпрези та академії.

Питання...

(Закінчення зі стор. 2)

справою і, як пригадую, позитивно поставився до справи афіліяції УВУ з Львівським Університетом. Звичайно, є багато важливих питань у зв'язку з цією розв'язкою (правничі, економічні та інші). Проте при добрій волі і взаєморозумінні ці справи можна позитивно розв'язати. Не можемо забувати, що в минулих роках УВУ користувався великою пошаною серед німецького наукового світу (хоча б згадати ректорів Івана Мірчука, ректора В. Янова та інших), а цілий ряд видатних учених одержали докторати з УВУ (наприклад, проф. Ю. Шевельов, св. п. проф. Горбач, проф. Юрій Бойко та інші), які стали ученими світового виміру.

Тепер питання: які користі з цієї афіліяції? У першу чергу, академічно-науковий престиж УВУ, в наслідок афіліяції з Львівським Університетом, скріпиться і Український Вільний університет у Мюнхені стане інтеґральною частиною престижевого університету в Україні. Також дипломи УВУ, які, як не дивно, тепер не визнаються атестаційною комісією в Україні, були б зразу визнані — це також справа престижу, і нам треба брати до уваги студентів з України. Отже, ідеться про афіліяцію і інтеґрацію УВУ. Ідеться про консолідацію українських наукових установ. Тепер існує незалежна українська держава і, на нашу думку, ця розв'язка заслуговує на докладне обговорення усіми, хто дорожить академічною традицією і розвитком УВУ. Пригадую, що ректор Вакарчук в розмові зазначив, що ми могли б в Мюнхені задержати назву УВУ. Якщо ідеться про Львівський Університет, то також можна підкреслити позитивні наслідки афіліяції. Ідеться про сталий відділ Львівського Університету в Західній Европі, скріплення професорського складу і адміністрації УВУ, розбудову бібліотечних фондів, більший приплив студентів з України і т.д. УВУ, як інтеґральна частина Львівського Університету, зможе дальше продовжувати свої академічні традиції і не буде змушене переноситися з Мюнхену до Ебенгавзен. Знаємо, наприклад, що тепер обговорюється близька співпраця між Києво-Могилянською Академією і Осередком НТШ в Сарселі. Це також конструктивне потягнення, яке причиниться до скріплення Київського Університету в Західній Европі. І тут, шляхом компромісу, зрозумінням завдань українського академічного і наукового життя в Україні і діяспорі, на мою думку, можна знайти позитивну розв'язку для УВУ і продовження його світлих академічних традицій. Я вірю, що ректор Іван Вакарчук не змінив свого позитивного наставлення до афіліяції УВУ з Львівським Університетом, а адміністрація і професори, Фундація УВУ, як також студенти УВУ і українська громадськість в діяспорі, допоможуть в здійсненні цього важливого діла.

Нові видання

„Верхів'ями буднів“

Під такою назвою недавно появилася нова книжка оповідань, нарисів і драматичних картин Р. Володимира. Книжка невеликого розміру в м'якій обкладинці має 278 сторінок і ділиться на чотири частини, що мають заголовки: „Досвітки“, „Становлення“, „Особисте“ та „Загальнолюдське“. У цих чотирьох розділах вміщено 43 підзаголовки цікавих і оригінальних розповідей і переживань.

Р. Володимир (Роман Володимир Кухар) — відомий український поет, прозаїк, перекладач, есеїст і вчений, проживає в ЗСА. Письменник має виняткове вміння порушити глибокі морально-психологічні проблеми, показати найтонші почуття і душевні стани людини та їх місце у структурі світу, що й складає неповторність його таланту.

Книжку „Верхів'ями буднів“, датовану Вікторія, ЗСА, Київ-Ніжин, Україна, 1998, можна придбати за 20 дол., звертаючись на адресу: Roman V. Kuchar, P.O. Box 335, Viktoria, KS 67671.

ЗБРОЙНІ СУТИЧКИ МІЖ сербською поліцією і військовими загонами окремого призначення з повстанцями Визвольної армії Косово, котра складається з етнічних албанців, не припиняються. Минулої неділі, 14-го червня, згадані повстанці убили двох сербських поліціянтів і поранили п'ятьох. Все це тільки збільшує неспокій, в результаті котрого зростає кількість втікачів з сербської провінції Косово до Албанії, а військо вже побудувало 120- шатрове містечко для частини втікачів, яких вони в середньому вже нараховують понад 15,000.

В ДВАДЦЯТЬ ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого дорогого і невіджалуваного МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

ВАСИЛЯ КУЗЬМИ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ
в п'ятницю, 19-го червня 1998 р.
в ранішніх годинах

в катедрі св. Юра у Львові;
в старенькій церковці в Глинянах — Замістя;
та в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й.
з Панахидою.

Про молитви за спокій душі покійного просять
дружина — НАДІЯ з дітьми та внуками.

Ділимося сумною вісткою, що у п'ятницю, 12-го червня 1998 р. з волі Всевишнього, проживши 84 роки, відійшов у вічність наш найдорожчий ТАТО і ДІДО

бл. п.

ВОЛОДИМИР БЕКЕСЕВИЧ

ПАРАСТАС у вівторок, 16-го червня 1998р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж., при 1600 Stuyvesant Ave., Union, N.J.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ у середу 17-го червня 1998 р. о год. 9-ій рано в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, при Sandford Ave. Newark, N. J., а опісля на цвинтар Hollywood, Stuyvesant Ave., Union, N. J.

У глибокому смутку залишені:
дочки — ЛЯРИСА ГЕРМАН з мужем ЯРОСЛАВОМ
— ДАРІЯ і НАТАЛІЯ БЕКЕСЕВИЧ
внуки — НАТАЛКА і БОГДАР ГЕРМАН

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у Сиднею, Австралія, 4-го червня 1998 р. відійшов на Вічну Ватру

бл. п.

сен. праці

ЮРІЙ ДЕХНІЧ

Лісовий Чорт Лорд Краска
Нар. 25-го листопада 1925 р. у Варшаві, Польща.
Вступив до Пласту в 1936 р., в Холмі, а на еміграції пластував в Австралії. Член III Куреня УПС „Лісові Чорти“ від 1980 р., число Реєстру 398.

Був особливо активний в українській громаді, довголітній член ОУН та редакції місячника „Бюлетень ОУН в Австралії“, голова і довголітній член Управи Об'єднання Українських Громад Нової Південної Валії, член Управи Сиднейської Громади, довголітній секретар Спортового Клюбу „Київ“. Рівночасно був надзвичайно активний в різних австралійських організаціях, в яких був головою, за що заслужив від уряду високі відзначення „Member of the British Empire“ та „Order of Australia“.

Висловлюємо наше найщиріше співчуття родині.
Пам'ять про нього буде завжди з усіма нами, а в Лісовій Премудрості, в Таїнствах Творця усього видимого і невидимого він — вічний.

III КУРІНЬ УСП і УПС „ЛІСОВІ ЧОРТИ“

П О Д Я К А

З волі Всевишнього, 9-го лютого 1998 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ і БРАТ, проживши 86 років

бл. п.

ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕЗ

Ми невимовно вдячні нашим приятелям, які під час цих невимовно тяжких хвилин життя піддержували нас усно, телефонічно і листовно.

Дякуємо всім, які жертвували на СЛУЖБИ БОЖІ, чи на благородну ціль.

Хай добрий і щедрий Господь віддячиться вам всім добром, здоров'ям і многоліттям.

Ми вдячні Dr James Wood, який по-батьківськи опікувався Влодзьом до останньої хвилини його життя.

Дякуємо за чудові квіти Викки і д-рові Юрієві Шкудорові та Melinda Uzero і всім сусідам.

СЛУЖБИ БОЖІ:
Стефанія Лаба — на два роки, Тамара Білик — на рік.,

ФОНД ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

	100 дол.	Ярослава Зелез;
	50	Роман і Галя Микита;
по	25	Наталія Іванів (Фонд Чорнобиля при УЗХ), Головна Управа УЗХ (Фонд Чорнобиля при УЗХ);

ФУНДАЦІЯ ім. О. ОЛЬЖИЧА в КАНАДІ:

	50 дол.	Осипа Максимів,
по	25	Наталія Закидальська, Роман і Оля Крайчик;

ФУНДАЦІЯ ім. О. ОЛЬЖИЧА в ЗСА:

	100 дол.	Ярослава Зелез
по	25	Володимир Різник, Міра Повх, Галя Сосенко, Оля Кобзяр, Марійка Тесарович, Марійка і Осип Серна, Ліда і Михайло Белендюк;
по	20	Галина і Степан Паньків, Женя Петріна;
по	10	Валентина Мушинська, Катерина Мисько.

НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД МУЗЕЮ В НЮ ЙОРКУ:

	30 дол.	Іванна Мартинець з родиною.

Ще раз щиро дякую

Жовква — мистецько-архітектурна перлина ренесансової спадщини

В днях 23–24-го квітня ц. р. відбулися в Жовкві семінари-симпозіюми з участю українсько-польських науковців на тему використання культурної спадщини Жовкви, при допомозі реґіональних та державних українських інституцій, будівництва і архітектури фонду Евразія, міжнародного фонду „Відродження" та при підтримці Аґенції ЗСА міжнародного розвитку. На семінарах докладно і науково обговорювано, дискутовано і проаналізовано проблеми охорони, реставрації та реконструкції і водночас використання історичної, мистецько-архітектурної спадщини Жовкви з доби ренесансу.

Жовква щасливо зберегла не знищеними воєнними подіями направду шедеври архітектурного мистецтва в числі біля 40 пам'яток. От хоч би згадати славну Василіянську церкву, артистично розмальовану проф., артистом-малярем Юліяном Буцманюком, старовинну церкву на Винниках, костьоли Домініканської і Фари будівель, старовинний замок Гетьмана Жолкєвського, в якому за Польщі містилася гімназія з польською мовою навчання, жидівська синагога, ринок венеціянського стилю, ренесансові брами („Глинська"), гора Гарай тощо. Розроблені пляни реновації і розвитку до 2005 року і посилений туризм ґльобального маштабу потребують, очевидно, ще детального розроблення і аналіз.

Місто Жовква датується ще XVI століття і є мальовничо положене на узгір'ях Розточчя, біля 50 км. на північний захід від Львова. Це є вийнятково історичне місто, в якому народився гетьман Богдан Хмельницький, бували цар Петро, король Собєский і князі, як Радзівіл, і гетьман Мазепа. В 1930 роках також навчав у гімназії знаний наш історик проф. д-р Іван Крипякевич. Він написав багато наукових праць про Жовкву. Архітектурне оформлення Жовкви доконали мистці світової слави, переважно італійці. Жовква як одне з перших міст одержала Маґдебурзьке право і в ньому, славно на цілу Европу процвітали два цехи зі спеціяльностей: скляний і виробу цегли.

В результаті вже названого семінару-симпозіюму вийшла об'ємиста 200-сторінкова книжка-коляборат, наукове зіставлення, яке складається з біля 30-ти окремих відділів у різних аспектах, написаних науковцями-спеціялістами. Сьогодні Жовква є претендентом від України до ґльобальної спадщини ЮНЕСКО та ідеальною перлиною ренесансового порядку. Говорячи про Жовкву, слід згадати і про околичні Винники та села Глинське і Крехів, зі славним монастирем оо. Василіян, де, до речі, свої наради відбував останній з'їзд Українського Католицького Синоду. Також у Жовкві ще заховалися польські і жидівські пам'ятники, про які пише Йосиф Гельстон. Згадується і про німецьких кольоністів. Між іншим, Жовква є положена на важливій комунікаційній магістралі (Варшава–Львів) і ця обставина дуже сприятиме у майбутньому в туристичному рухові европейського та ґльобального маштабу.

Слід згадати при цьому, що кілька років тому в ЗСА зорганізувалося реґіональне об'єднання „Жовківщина", членами якого є колишні жителі та уродженці Жовкви, тепер замешкалі в ЗСА і Канаді. Головою об'єднання є д-р Володимир Боднар з Парми, ЗСА, а секретарем інж. Богдан Саламаха з Балтимор, ЗСА. Стараннями реґіонального об'єднання „Жовківщина" вийшло вже 5 томів книжок під заголовком „Жовківщина", при співпраці науковців з Жовкви (Каліка), Дрогобича (Литвин) та Львова (НТШ та інші). Також об'єднання влаштовує свої річні з'їзди, а секретар інж. Саламаха редаґує обіжник, в якому інформує членів про події, пов'язані з пріоритетами праці об'єднання є передовсім втримувати контакти з Україною, Жовквою і допомагати їм морально і матеріяльно. Жовква була важним торговельним вузлом, доказом чого було досить густе населення жидівського походження. Тому, що не можна розраховувати на допомогу від урядових інституцій, з огляду на кризу в Україні, в контексті реконструкції і реновації пам'ятників у Жовкві, то треба переконувати в цьому европейські та спеціяльні організації в ЗСА в потребі підтримки цієї ґльобальної програми.

Володимир Боднар

Американська делеґація на конференції у Києві

Під час конференції (зліва): Ю. Турянський, І. Євич, член морської фльоти України Володимир Курпіта, А. Мосійчук і Р. Ґоляш.

На запрошення Міністерства Оборони України члени військового медичного центру Волтер Рід у Вашінґтоні брали участь у конференції п. з. „Актуальні питання інфектології", що проходила у Києві 28-го та 29-го травня ц.р.

Членами делеґації були підполковники: Роберт Кушнер, Іня Євич і Юрій Турянський з Вашінґтону та майор Роман Ґоляш з Чикаґо. Групу очолював полковник Аскольд Мосійчук, шеф відділу онкології у шпиталі Волтер Рід.

На цю міжнародну конференцію приїхало біля 150 гостей. Протягом двох днів виголошено понад 40 доповідей. Теми доповідей охоплювали різні аспекти інфектології, але наголос покладено на діяґнозу АІДС та гепатиту. Офіційною мовою конференції була українська та, на жаль, більшість доповідей була російською мовою. Багато учасників ґратулювало американській делеґації за підготову матеріялів та виступи українською мовою.

На конференції було помітно, що боротьба за мову в Україні продовжується в усіх ділянках життя. Деякі учасники вперто вживали російську мову і тільки примушені виявляли добре знання української. Не всі розуміли, що вживання державної мови є важливим політичним засобом на дорозі до інтеґрації України як демократичної держави, незалежної від Росії, та для будування добрих взаємин із ЗСА.

Н. Н.

Літаки...

(Закінчення зі стор. 1)

На закінчення військово-летунських маневрів НАТО, генерал полковник Майк Шорт, американський старшина летунства та командир союзних летунських сил у південній Европі, уважає, що ця демонстрація „показала спроможність НАТО швидко зібрати потрібні військові сили в даній околиці.

З'їзд...

(Закінчення зі стор. 1)

сказав у своєму виступі, що зрушення в господарстві є тільки в гірший бік, а постійність — тільки в руйнації української економіки. За словами О. Мороза причиною передрозвального стану економіки є „боротьба між кланами, яка видається за внутрішню політику".

Голова СПУ сказав також, що в партії спостерігається „ознаки кризи, коли ветеранський корпус скорочує свою діяльність, а молодь, яка має бажання здійснити свій політичний потенціял, не має змоги це зробити". Ще однією ознакою кризи, за його словами, є недосконалість програми партії. „СПУ сприймається як бліду копію КПУ, хоча ми маємо власну політичну плятформу, яку потрібно довести до людей", — зазначив О. Мороз.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1998 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope ave. Буде звіт делегатів з 34-ої Конвенції УНС. Просимо взяти участь. Варвара Тижбір, рекр. секретар.

• ДО ВИНАЙМУ •

• ПРАЦЯ •

❊ FUNERAL DIRECTORS ❊